

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1. තත්වගණනය කළ මතය

අභ්‍යන්තර පාලන ප්‍රාදේශීය සභාවේ 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ව ප්‍රකාශනය, එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය මෙහෙයුම් ප්‍රකාශනය, ස්කන්ධය වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය, මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය, වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ අනෙකුත් පැහැදිලි කිරීමේ තොරතුරුවල සාරාංශයකින් සමන්විත 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 1987 අංක 15 දරන ප්‍රාදේශීය සභා පනතේ 172 (1) උපවගන්තිය සහ 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ විධිවිධාන සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154 (1) ව්‍යවස්ථාවේ ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

මෙම වාර්තාවේ 1.6 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලින් 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනට අභ්‍යන්තර පාලන ප්‍රාදේශීය සභාවේ මූල්‍ය තත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරිත්වය පොදුවේ පිළිගත් ගිණුම්කරණ මූලධර්මවලට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2. තත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.6 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය තත්වගණනය කරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිතීන් යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ තත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3. මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම්

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පොදුවේ පිළිගත් ගිණුම්කරණ මූලධර්මවලට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකි වනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

ප්‍රාදේශීය සභාවේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධ වගකීම්, පාලනය කරන පාර්ශවයන් විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16 (1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව ප්‍රාදේශීය සභාවේ වාර්ෂික හා කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.4. විගණන විෂය පථය (මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම)

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සැමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇති විය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මකභාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්සන්ධානයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන්, වේතනාන්විත මහභැරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මහභැරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය, ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම් අගයන ලදී.

හැකිතාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කල ප්‍රාදේශීය සභාවේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකි වන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;
- අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ ප්‍රාදේශීය සභාව විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, ප්‍රාදේශීය සභාව ක්‍රියාකර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍යයන් සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,
- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව.

1.5 වෙනත් නෛතික අවශ්‍යතා පිළිබඳ වාර්තාව

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ පහත සඳහන් අවශ්‍යතාවයන් සම්බන්ධයෙන් විශේෂ ප්‍රතිපාදන ඇතුළත් වේ.

- (අ) 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 6(1) (ඇ) (iii) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවය අනුව ප්‍රාදේශීය සභාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉකුත් වර්ෂය සමඟ අනුරූප වේ.
- (ආ) 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 6(1) (ඇ) (iv) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවය අනුව, ඉකුත් වර්ෂයේදී මා විසින් සිදු කරන ලද නිර්දේශයන් ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත්ව ඇත.

1.6 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ විගණන නිරීක්ෂණ

1.6.1 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ අවසානයට ලැබිය යුතු මුද්දර ගාස්තු ආදායම රු. 253,350 ක් හා උසාවි දඩ ආදායම රු. 999,875 ක් වැඩියෙන් ගිණුම්ගත කර තිබුණි.	ඉදිරියේදී නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කරමි.	ආදායම් නිවැරදිව ගිණුම්ගත කළ යුතුය.
(ආ) වර්ෂයක් හෝ ඊට අඩු කාලයක් සඳහා ගෙවිය යුතු වගකීම් ජංගම වගකීම් යටතේ දැක්විය යුතු නමුත් ඉදිරි වර්ෂය වෙනුවෙන් දේශීය ණය සංවර්ධන අරමුදලට ගෙවිය යුතු එකතු වටිනාකම රු. 1,421,597 ක ණය වාරික ජංගම වගකීම් ලෙස මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය තුළ දක්වා නොතිබුණි.	ඉදිරියේදී නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කරමි.	වගකීම් නිවැරදිව හඳුනාගෙන මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය තුළ දැක්විය යුතුය.
(ඇ) එකතු වටිනාකම රු. 483,286 ක් වූ පරිභෝජන ද්‍රව්‍ය නොග අයිතම 99 ක් ජංගම නොවන වත්කම් ලෙස ගිණුම්ගත කර තිබුණි.	ඉදිරියේදී නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කරමි.	වත්කම් නිවැරදිව ගිණුම්ගත කළ යුතුය.
(ඈ) සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ප්‍රාග්ධන වත්කම් ඉදිකිරීමේ වියදම් රු.78,637 ක් පුනරාවර්ථන වියදම් ලෙස ගිණුම්ගත කර තිබුණි.	ඉදිරියේදී නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කරමි.	ප්‍රාග්ධන වැය නිවැරදිව ගිණුම්ගත කළ යුතුය.
(ඉ) 2019 වර්ෂයේදී සංගීත ප්‍රසංගයක් පැවැත්වීම වෙනුවෙන් අයකළ රු.30,000 ක ආදායම ප්‍රසංගය නොපැවැත්වීම මත සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ආපසු ගෙවීමේදී වර්ෂයේ අය ශීර්ෂයට හර කර ගෙවීම් කර තිබුණි.	අතපසුවීමකින් වර්ෂයේ අය ශීර්ෂයට හර කළෙමි.	ආදායම් නිවැරදිව ගිණුම්ගත කළ යුතුය.
(ඊ) සමාලෝචිත වර්ෂයේදී දරණ ලද රු.57,950 ක ප්‍රාග්ධන වත්කම් මිලදී ගැනීම් ජංගම නොවන වත්කම් යටතේ ගිණුම්ගත කර නොතිබුණි.	ඉදිරියේදී නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කරමි.	වත්කම් නිවැරදිව ගිණුම්ගත කළ යුතුය.

1.6.2 නොසැසඳුණු පාලන ගිණුම්

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
ගිණුම් විෂයයන් 06 කට අදාළව මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව වටිනාකම හා ඊට අදාළ උපයෝගී ලේඛන/ උපලේඛන අනුව වටිනාකම අතර රු.6,603,675 ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය වූ අතර අදාළ ශේෂවල වෙනස්කම් සසඳා ගිණුම් නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	ඉදිරියේදී නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කරමි.	අදාළ ශේෂවල වෙනස්කම් සසඳා ගිණුම නිවැරදි කළ යුතුය.

1.6.3 විගණනය සඳහා ලිඛිත සාක්ෂි නොවීම

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
රු.9,214,671 ක් වූ ලී බඩු හා සවි කිරීම්වලට අදාළව විගණනයට අවශ්‍ය තොරතුරු ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.	ඉදිරියේදී උපලේඛන සකස් කිරීමට කටයුතු කරමි.	මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල දැක්වෙන ගිණුම් ශේෂ තහවුරු කරන සාක්ෂි ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

1.7 අනුකූල නොවීම

1.7.1 නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවීම

නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවූ අවස්ථා පහත දැක්වේ.

නීති, රීති, රෙගුලාසි ආදියට යොමුව	අනුකූල නොවීම	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ මුදල් රෙගුලාසි 571 (1), (2), (3)	2005 වර්ෂය සහ 2017 වර්ෂයට අදාළ වසර දෙක ඉක්මවූ රු.1,102,342 ක විවිධ තැන්පත් ශේෂයන් 12 ක් නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	කඩිනමින් නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කරමි.	මුදල් රෙගුලාසි ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.
(ආ) 2012 ඔක්තෝබර් 24 දිනැති අංක දපසා/සං/02/යතුරු පැදි දරණ පළාත් පාලන කොමසාරිස් ලිපිය	මහජන නියෝජිතයන් සඳහා ගමන් වියදම් ගෙවීම් කිරීමේදී ඉන්ධන බිල්පත් ලබාගෙන ගෙවිය යුතු වුවත්, එපරිදි කටයුතු නොකර සමාලෝචිත වර්ෂයේදී රු.720,000 ක දීමනා සහිතයින් 12 දෙනෙකුට ගෙවීම් කර තිබුණි.	මේ පිළිබඳව විෂය නිලධාරී දැනුවත්ව නොසිටි අතර වර්ථමානයේදී මාසයට අදාළ ඉන්ධන බිල්පත් වෙන වෙනම මහජන නියෝජිතයන්ගෙන් ලබා ගැනීම සිදු කරමි.	ලිපිය ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා සභාවේ පුනරාවර්තන ආදායම ඉක්මවූ වියදම රු.531,501 ක් වූ අතර, ඊට ප්‍රතිරූපීව ඉකුත් වර්ෂයේ පුනරාවර්තන වියදම ඉක්මවූ ආදායම රු.6,918,275 ක් විය.

2.2 ආදායම් පරිපාලනය

2.2.1 ආදායම් රැස් කිරීමේ කාර්යසාධනය

විගණන නිරීක්ෂණය -----	සභාවේ අදහස් දැක්වීම -----	නිර්දේශය -----
(අ) රු.171,990 ක් වූ ව්‍යාපාර බදු අයකර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	ව්‍යාපාර බදු හිඟයෙන් රු. 144,320 ක් කපා හැරීම සඳහා ආණ්ඩුකාරතුමාට යොමු කර ඇති බව සහ ඉතිරි හිඟය අයකරගැනීමට කටයුතු කරමි.	හිඟ ආදායම් කඩිනමින් අයකර ගත යුතුය.
(ආ) රු.179,749 ක් වූ වාහන කුලී අයකර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	ලැබිය යුතු වාහන කුලී හිඟය අයකරගැනීමට කටයුතු කරමි.	-එම-
(ඇ) බලපත්‍ර ගාස්තු රු.55,260 ක් අයකර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබූ අතර හිඟයෙන් වර්ෂයට වඩා පැරණි ශේෂය රු.54,856 ක් විය.	හිඟයෙන් රු. 42,325 ක් කපා හැරීමට ආණ්ඩුකාරතුමාගේ අනුමැතියට යොමුකළ බව සහ ඉතිරි හිඟය අයකරගැනීමට කටයුතු කරමි.	-එම-
(ඈ) පළාත් සභාවේ ප්‍රධාන ලේකම්වරයාගෙන් හා අනෙකුත් බලධාරීන්ගෙන් ලැබිය යුතු උසාවි දඩ හා මුද්දර ගාස්තු පිළිවෙලින් රු.1,110,350 ක් හා රු.3,338,099 ක් ගෙන්වාගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි .	හිඟ මුද්දර ගාස්තු හා උසාවි දඩ ගෙන්වාගැනීමට කටයුතු කරමි.	-එම-

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

ප්‍රාදේශීය සභා පනතේ 3 වන වගන්තිය යටතේ මහජන සෞඛ්‍ය, පොදු උපයෝගීතා සේවා සහ පොදු මංමාවත් පිළිබඳ කරුණු විධිමත් කිරීම හා පාලනය කිරීම ජනතාවගේ සුඛ විභරණය, පහසුව හා සුභසාධනය යන සභාව විසින් ඉටුකළ යුතුව තිබුණු කර්තව්‍යයන් ඉටු කිරීම පිළිබඳ අනාවරණය වූ කරුණු පහත දැක්වේ.

3.1 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) 2018 වර්ෂයේදී පළාත් පාලන කොමසාරිස් කාර්යාලයෙන් එකක් රු.1,250 බැගින් අලෙවි කිරීමට යටත්ව ලද සහ අපද්‍රව්‍ය ප්‍රතිචක්‍රීකරණය කසළ බඳුන් වලින් ඉතිරි කසළ බඳුන් 44 න් 28 ක් ප්‍රයෝජනයට ගත නොහැකි තත්වයේ පැවැති අතර විධිමත් අනුමැතියක් යටතේ අපහරණය කිරීමට සමාලෝචිත වර්ෂයේදීත් කටයුතු කර නොතිබුණි.	පළාත් පාලන දෙපාර්තමේන්තුව දැනුවත් කළ බවත් ලැබෙන උපදෙස් පරිදි ඉදිරියේදී කටයුතු කරමි.	ඉතිරි කසළ බඳුන් නැවත යැවීමට හෝ අපහරණය කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(ආ) සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා සේවක වැටුප් වියදම රු. 2,159,230 අඩුවෙන් ප්‍රතිපූර්ණය කර ගෙන තිබුණි.	ඉදිරියේදී ප්‍රතිපූර්ණය කර ගැනීමට කටයුතු කරමි.	වියදම් ප්‍රතිපූර්ණය කර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.